

دوره هشتم تقنینیه

جلسه ۶۵

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

جلسه شنبه ۲ بهمن ماه ۱۳۱۰ - ۱۴ رمضان ۱۳۵۰

قیمت اشتراك سالانه ۱۰۰ تومان
 خارج ۱۲۰ تومان
 نك شماره: بکفران

مطبعه مجلس

شماره مسلسل - ۴۸۰

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز شنبه ۲ بهمن ماه ۱۳۱۰ هـ (۱۴ رمضان ۱۳۵۰)

فهرست مذاکرات

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) سؤال آقای دنیا و جواب آقای وزیر داخله
- ۳) تصویب یک فقره برخطی
- ۴) تقدیم راپورت مطالعات کابینه - بیون اقتصاد ملی نسبت
- ۵) توسعه امور فلاحتی
- ۶) تقدیم یکفقره لایحه از طرف آقای وزیر داخله
- ۷) خوراک لایحه اصلاح قانون استخدام از اردیف مستقیمین نظایه
- ۸) تصویب لایحه اصلاح بودجه کل نیارت
- ۹) مذاکره نسبت بلایحه اصلاح بودجه
- ۱۰) موافق جلسه مد - شنبه جلسه

مجلس هشت ساعت و نیم بعد از ظهر برباست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز سه شنبه بیست و هشتم دی ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - آقای دشتی

رئیس - آقای دنیا

دشمنی - قبل از دستور

طباطبائی دنیا - بنده قبل از دستور عرضی داشته

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (اظهاری)

و سنوالی کرده ام

نشد (صورت مجلس) تصویب شد. آقای دنیا

رئیس - آقای کازدوی

۲ - بیانات آقای دنیا و توضیح آقای وزیر داخله

کازدوی - قبل از دستور

طباطبائی دنیا - بنده از آقای وزیر داخله سؤال

عین مذاکرات مشروح شصت و پنجمین جلسه از دوره هشتم تقابلیه - (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۰)

دائرة تدوینی و نشر صورت مجلس

اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین یا اموزه - آقایان: مثنی - میرزا محمد جان و گل - حبیبی - آصف - افغان

قزلبین بی اواز - آقایان: نبودنانی - فاطمی - حاج میرزا حبیب الله امین - اوقایی - آنتیانی - اعظم زکاء - طباطبائی و کلی

دهری - دکتر لغمان - معدن جهاننالی - رهتیا - دیا - حکمت - فوام - حاج غلامحسین ملک

ویر آسکان بی اواز - آقایان: یات - محمد طر میرزا دولتنامی - ارکانی

داشتن قبلاً هم خدمتشان سابقه دادام سوال بنده راجع بپایه تیزر بود. در بعضی از مبلوعات دیده شد که راجع بپایه تیزر پانچ چیزهای نوشته شده اگر چه در مبلوعات دیگر تکلیف شد ولی بنده می خواستم از آقای وزیر داخله سوال کنم که آیا این اختلاف حسابی که در بعضی مبلوعات نوشته شده اصل دارد یا نه؟ و در صورتی که اصل ندارد چه اقدامی فرموده اند؟ فرمایند

وزیر داخله (آقای منصور) - راجع باین نامه است که در باب حساب پایه تیزر در بعضی جرائم نوشته شده بود تصور میکنم که ناشی از این بود که اخیراً یکتفتیش شده در آنجا چنانچه در سایر پایه ها هم معمولاً میشود از این کمیسیون تفتیش که در آنجا تشکیل شده بود یک صورتی می رفت بعد که این خبر در جرائد منتشر شده بود مخصوصاً سوال کردم و معلوم شد که اصل ندارد خصوصاً آن مبلغی که ذکر شده بود معلوم بود که اگر از آنجا آمیز است و اساس ندارد و اصلاً اختلافی با خریدنی چیزی بهیچوجه ثابت نشده است معذک تحقیقات کامل هم در جریان است که اگر چیزی بد معلوم شود برض خواهد رسید فعلاً می توانم عرض کنم که آن خبر عاری از صحت است.

۳ - تصویب یک فقره مرخصی |

رئیس - خیر مرخصی آقای دکتر احتشام قرائت میشود: نماینده محترم آقای دکتر احتشام بواسطه کسالت قنایای یازده روز تعدیه مرخصی از تاریخ اول دیماه ۱۳۱۰ نموده اند کمیسیون با اختصاص یک نفر از مرخصی این مدت بصرف سوخت زمستانی قفرا که با نظارت و تشخیص اداره مباشرت انجام خواهد گرفت با قنایای ایشان موافق و ایبک خبر آن را در تقدیم میدارد

رئیس - مخالفی نیست؟ (آنها ساز شد - خیر) موافق قیام فرمایند (جمع کثیری قیام نمودند) تصویب شد.

۴ - تقدیم راپرت مطالعات کمیسیون اقتصاد ملی |

رئیس - آقای اعتبار. اعتبار (غیر کمیسیون اقتصاد ملی) در تعقیب مذاکرانی در چند جلسه قبل از طرف آقای فهیمی رئیس

کمیسیون اقتصاد بمل آمد بر حسب امر و اراده بنده کان اعلیحضرت همانی روز کمیسیون اقتصاد چند جلسه در امور اقتصادیات مذاکرات و مطالبات مصلحتی کرد و جلسات متعددی تشکیل داد با ایشرفه راپرتی تنظیم کرد و چنانچه هم که در این راپرت مشروحاً ذکر شده بود با همراهم حتی با مقدم دانستند و اینها راپرت مشروعی که تهیه شد است از طرف کمیسیون برای اطلاع آقایان محترم تقدیم میکنم و البته لوابح مربوطه باین کار هم هر کدام با نواقف نظر دولت بوقع خود تهیه می شود بعداً نظر آقایان خواهد رسید و راپرت این است که بنده تقدیم میکنم و البته پس از طبع و توزیع مطالعه خواهند کرد.

(تقدیم مقام ریاست نمودند)

رئیس - آقای روحی اجازه خواسته اند؟
روحی - عرضی ندارم.

۵ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای وزیر داخله |

رئیس - آقای وزیر داخله اجازه داشتند؟
وزیر داخله - (آقای منصور) لایحه ایست برای استخدام یک نفر متخصص از تبعه فرانسه برای ریاست اداره کل صحابه تقدیم میکنم.

بعضی از نمایندگان - بسیار خوب.

۶ - تقدیم یک فقره لایحه از طرف آقای رئیس کل تجارات |

رئیس - آقای یسائی فرمایشی داشتند؟
رئیس کل تجارات - (آقای یسائی) - با لایحه ایست راجع به اصلاح بعضی از مواد قانون اطاقهای تجارت تقدیم می شود که بطور عادی به تصویب مجلس برسد.

۷ - سوال اول لایحه استخدام افراد و ردیف افراد تقابلیه |

رئیس - خیر کمیسیون داخله راجع به استخدام افراد و ردیف افراد تقابلیه مطرح است؛

خبر کمیسیون

کمیسیون داخله لایحه نمره ۸۲۲۹ دولت راجع به اصلاح قانون استخدام افراد و ردیف افراد تقابلیه را با حضور آقای وزیر داخله تحت شور قرار داده در نتیجه مواد ذیل تنظیم و خبر آنرا برای شور اول تقدیم می دارد.

داده - نواب سوم و دوم فعلی تشکیلات تقابلیه که مشمول ماده ۶۶ با ماده ۷۱ قانون استخدام کشوری نیستند و با مشمول یکی از دو ماده مزبوره بوده و رتبه کشوری آنها یک تشخیص گردیده و همچنین وکلا و سایر مستخدمین تشکیلات تقابلیه در صورتی که با شرط لایق و استعداد و بارعبایت ماده ۲ قانون استخدام کشوری بدمدرسه صاحب منصبی تقابلیه پذیرفته شوند پس از طی دوره آن مدرسه دارای رتبه ۲ از قانون استخدام کشوری خواهند شد و دوره تحصیل در مدرسه جزو مدت خدمت رسمی آنها محسوب خواهد گردید.

تیسره - اشخاصی که دوره مدرسه صاحب منصبی تقابلیه را در سال ۱۳۱۰ طی نموده و از عهده امتحان آن برآمده اند مشمول مقررات این ماده خواهد بود.

ماده ۲ - مستخدمین تشکیلات تقابلیه که مشمول ماده ۲ قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء تقابلیه باشند در صورتی که بدمدرسه و کیلی تقابلیه پذیرفته شوند پس از طی دوره آن مدرسه با درجه و کیلی وارد خدمت خواهند شد.

تیسره - اشخاصی که مدرسه و کیلی تقابلیه را در سال ۱۳۱۰ طی نموده و از عهده امتحان برآمده اند مشمول این ماده خواهند بود.

ماده ۳ - صاحبان شغلی که به تشکیلات تقابلیه انتقال داده شده اند یا در آتی بر حسب احتیاج منتقل شوند همان حقوق درجه نظامی که دریافت میداشتند از عهده دیارده آن ها برقرار و رتبه کشوری آن ها نیز به تناسب درجه نظامی آن ها تیرین می گردد و خدمت گذشته آن ها هم ممکن است جزو مدت خدمت کشوری محسوب شود مشروط بر اینکه از آن بابت کسور قناعت را چندموقف قناعت مستخدمین کشوری پرداختند.

ماده ۴ - سن داوطلبان پالس خدمت اقتضای و پالس نصابی کمتر از ۲۳ و زیاده تر از ۳۷ سال نخواهد بود.

ماده ۵ - بند (ز) از ماده (۲) قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء تشکیلات تقابلیه محسوب

۱۲ بهرمه ۱۳۰۹ از تاریخ تصویب این قانون مابقی میشود
رئیس - آقای روحی.
روحی - موافقم.
رئیس - آقای اورنگ.

اورنگ - بنده در این لایحه یک نظر توضیحی دارم و البته آقای وزیر داخله توجه خواهند فرمود برض بنده زیرا بنده نظر مخالفت با اصل لایحه و ماده ندارم. در این ماده ذکر میکنم که نواب سوم و دوم فعلی تشکیلات تقابلیه مشمول ماده ۶۶ با ماده ۷۱ قانون استخدام کشوری نیستند و با مشمول یکی از دو ماده مزبوره بوده و رتبه آنها یک تشخیص گردیده و همچنین وکلا و سایر مستخدمین تشکیلات تقابلیه در صورتی که با شرط لایق و استعداد و بارعبایت ماده دو قانون استخدام کشوری خواهند شد و دوره تحصیل در مدرسه جزو مدت خدمت رسمی آنها محسوب خواهد گردید. این اصل ماده است. بنا بر این ماده این طوری فرض کرد که یک مدت مستخدم هستند این دست مستخدمی به چند اسم تقسیم می شوند یا نواب سوم یا دوم یا وکلا و یا سایر مستخدمین ممکن است بعضی از آنها دارای رتبه یک باشند الا آن و بنا بر این بر طبق این ماده الا آن یک ششمان دارای رتبه یک نیستند و مشمول ماده ۶۶ و ۷۱ هم نیستند و این اشخاص اگر بدمدرسه رفتند وظیفی کردند و امتحانات درست شد همه دارای رتبه دو خواهند بود. فرض بفرمایند که یک آدم دارای رتبه یک است با یک آدمی که دارای رتبه دو است مدت خدمتشان هم هر دو شایست چشش است و هر دو مدرسه و کلاس کلاس مدرسه واطبی کرده اند و امتحان هر دو خوب در آمد آنکه زحمت کشیده و قبل از ورود باین مدرسه دارای رتبه یک شده بود و آن کسی که بهر حال رتبه یک واصل نشده بود در طی مدرسه و کلاس چه فرقی کرده اند برای این که هر دو دارای رتبه یک می شوند یعنی هم آنکه دارای رتبه یک است و هم آنکه نیست وارد

این مدرسه می‌شوند و حالا هم که بیرون می‌آید دارای رتبه و سابقه دیگری که سابق بر این رتبت کتبی هم در خود را داشته پرتبه پاک و حالا هم دارای استناد می‌شود و شما تشخیص استناد او را دیدید و او را دعوت می‌بدرس کرده است نشان شما را هم بدست داد و آن آرم که دارای رتبه پاک نود چهره دارد. من قسم این بود که تذکری بدم آقای وزیر داخله هم خودشان هم فکر در این مبنی خواهند فرمود. اگر چنانچه بقدر است که یک بزیقی برای آنها در قانون منظور شود برای این که غالب توابع نظایم که دارای این رتبه هستند در ولایات هستند در خارج هستند که هفت ساله و نه سال کمتر زودتر هم سابقه خدمت دارند و همه هم از مظلومات و لیاقت خودشان انتحان خوب داده‌اند و اداره نظایم هم از این افراد جدا راضی است این کلاس را هم که تشکیل داده است امر مطلوبی است ولی حالا که این افراد می‌روند به این مدرسه و تحصیلات این مدرسه را هم تمام کردند انتحاسیکه دارای رتبه نیستند و میروند در این مدرسه سپرد خوب دارای رتبه پاک بشوند ولی انتحاسیکه دارای رتبه پاک هستند اینها خوبست دارای رتبه و بشوند آنها که دارای رتبه پاک بوده‌اند قبل از اجتناب این کلاس و قبل از اینکه بیرون بدهان مدرسه و درس خود را تمام بکنند و از عهده انتحان هم خوب برآیند برای آنها باید یک بزرگ چهار و پانزدهی قائل شد. اگر بپذیرد است آقای وزیر داخله هم موافقت فرماید که یک بزیقی برای این اشخاص قائل شود. که چندان تشییع نباشد. این عرض بنده است.

وزیر داخله - این انتحاسیکه ممکن است دارای رتبه پاک جزو نباشند و بعد بیرون مدرسه و دارای رتبه و بشوند اصحاب آن اشخاصی هستند که بیشتر همین توابع است و دوم معرفی شما اینها اصافاً خدمت زیاد کرده و در سابقان متصل و در واقع پاک دجانی دیگر هم در نظایم است که درجه است بزرگی کثوری این درجه نیاست سوم با دوم شاهد خدمات وسایع آنها است باید بدنی خدمت کرده باشند تا دارای این درجات شده باشند ولی نظر اینکه معمولی ماهه ۶۶ و ۷۱ قانون

استخدام کثوری بوده‌اند. اتفاقاً دارای رتبه نبوده‌اند حالا وقتی که میخواهیم اینها را (بر این‌ها هم عرض کنم این از قطعه نظر احتیاجات نظایم است بنامه صاحب منصب که آنها را توانمند از یک مراحل بگذرانند و نرمی بدهند) و رتبه برایشان البته بعد از آنکه دوره مدرسه را طی کرده‌اند باید دارای رتبه و بشوند برای اینکه مدتها قبلاً خدمت کرده‌اند دارای یک درجه هم بوده‌اند حالا هم که بدنی تحصیلات مدرسه را طی میکنند لاف می‌بندند و در اینها با آنها داده شود و آنوقت آن اشخاصی که دارای رتبه پاک هستند غالباً یک مستخدمینی هستند که آن درجه نیاست دوم و دوم را ندارند یعنی آن اشخاصی که دارای رتبه پاک هستند غالباً یک مستخدمینی هستند که آن درجه نیاست سوم و دوم را ندارند یعنی آن اشخاصی که دارای درجه نیاست دوم و سوم هستند در سورتیکه معمولی قانون استخدام نباشند بعد از طی مدرسه میروند برتبه و دو آنها که کلمی این درجات را سابقاً کرده‌اند منظور نیست تا بر این تمیض نمی‌شود این طوری که از قطعه نظر اداری حساب کردیم این اشخاص هر چوری که ممکن است استفاده کنند از این قانون بطور مساوات و بطور عدالت می‌شود. که سورت تمیض پیدا میکنند و بپایه البته پاک انتحاسی می‌توانند وارد مدرسه شوند که پاک استناد و پاک پانزدهی دارند و برای درک آن تحصیلات و حاشا شدن یک مقاماتی در این سورت است که اگر یک چند ماهه در خدمتشان قنوت حاصل شود همینجا ندارد پاک بختن قانونی رتبه پاک این درجه یعنی قنوت بدیم در رتبه در خصوصاً اینکه بکنند فرض فرماید اگر بزرگ باشد از مدرسه که بیرون می‌آید این رتبه سه بدیم این عملی نیست هم پاک قدری بود و در سنگین می‌کند و هم آن میزان استخدام که مستخدمین نمی‌توانند طی مراحل باین درتبه پاک این برتبه هم میخورد باین این بشر را در رتبه نیاست اجازه بدیم شود برای اینکه هم با آن بپذیرد خودمان هم می‌دانیم که انتحاسی که قابلیت صاحب منصبی و بی درجات را دارند در نظایم عقب نمانند و هم اینکه پاک حد معتدلی برای پیش بردن ترقیات آنها منظور داشته‌ایم حالا ولو این که در سابقه خدمتشان یک مختصر قانونی باشد

زیرا اگر بخواهیم وارد این نسبتها بشویم اسباب دسر می‌شود و آنوقت بخواهیم همین ماجلی خیلی جزئیات بشویم و در نتیجه مجامع بسبب زحمت می‌شود.

رئیس - آقای دبیر

معاونت‌های دبیر - بنده با اساس لایحه موافقت می‌کنم و برای تشریح صاحب‌منصبان و افراد نظایم خوب پاک همچو قانونی در مجلس لازم است ولی باین ترتیب بمخالف هم روزی دولت پاک گوشه قانون استخدام را بر حسب پاک همچو لایحه می‌خراب کند قانون استخدام کثوری پاکوتی با تقاضیات از مجلس گذشت و امروز بنده عقیده‌ام این است که دولت عوض اینکه هر روز باین لایحه می‌آورد و یک ماده از قانون استخدام کثوری را لایحه می‌کند بهتر این است که (من باب تذکر عرض می‌کنم) پاک مطالبه عمومی در قانون استخدام کثوری بکند و یک زمینه کلی بدست بیاورد بعد از اصلاحاتی لازم شد در قانون بشود آن اصلاحات را به مجلس شورای ملی بیاورد و تقدیم کند تا از تصویب بگذرد. بدیم بیخواستیم در این ماده اول عرض کنم که نوشته شده است دوره تحصیل هم جزو مدت خدمت محسوب می‌شود بنده بمخالف مدت خدمت از روزی است که رتبه داده می‌شود و الا در دوره تحصیل که هنوز رتبه داده نشده چهارم جزو مدت خدمت محسوب می‌کند؛ بنده باین ترتیب هم مخالفم.

وزیر داخله - راجع باس قانون استناد کافر بودید

عرض کنم که بهر چه نظر ما این نیست که قانون استخدام دهم شکست شود بلکه کمال علاقه‌بندی را هم بچنین اصول قانون استخدام داریم ولی بلاخره فرماید این لایحه که تقدیم می‌شود این شتاب است با احتیاجات ادارات مختلف تصدیق فرماید باین صاحب‌منصب نظایم را از روی قانون وایدی می‌خواهیم سیر بدیم و مجازاً ادارات با پاک بکنیم بنده با فرق بگذرانم با اصلاح می‌موی. فرض فرماید با نویسنده کان ادارات و با چنین اصول قانون استخدام و موازین استخدامی بیچونیم که یک قدری تمیض بکنیم یعنی بعضی مواد را با احتیاجات

این قبلی ادارات که یک طرز خاصی دارد تطبیق کنیم. درست است صاحب‌منصب نظایم معمولی قانون استخدام هست ولی همان ترتیبی را که پاک نویسنده اداره دارد یک منشی دارد آن ترتیب را پاک صاحب‌منصب نظایم نمیتواند داشته باشد و البته ابتداء هم در قانون استخدام پیش نیونی شده است که احتیاجات ادارات مختلف را با اصول قانونی باید تطبیق کرد و یک جزو اختلافاتی هم که پیدا می‌شود آن‌ها هم البته بشکلی قانون نظایم تطبیق کرد اما این که فرمودید دوره مدرسه منشی نیست که جزو خدمتشان محسوب شود گویا توجه فرمودید باین که اساساً این لایحه برای مستخدمین اصلی نظایم است یعنی آنها که در مراحل هم داخل در خدمت هستند مثنی برای طی اصل صاحب‌منصبی و ترقی با آنها را داخل مدرسه بکنیم تا بر این نمی‌توانیم بگویم که دوره مدرسه جزو خدمتشان محسوب نمیشود بلکه ما که نمی‌توانیم آنها را بیرونشان کنیم از خدمت و بگویم بروید و بگذارید که از مدرسه بیرون آید داخل خدمت بشود اینها مستخدم دولت هستند همان طوری که خدمت بکنند بکنند یعنی هم ما می‌گویم باینکه در مدرسه خدمت کنند که اداپذیر باشند برای خدمت تا بر این این خیلی منطقی است که دوره مدرسه جزو خدمتشان محسوب شود (صحیح است)

رئیس - آقای اعتبار نظری درباره

اعتبار - بنده مختصر عرض می‌کنم و خواهستم از آقای وزیر داخله سؤال کنم که آیا ماده دوم قانون استخدام چه خواهد کرد چون ماده دوم قانون استخدام برای ورود پاک مستخدم شرابطی قائل شده است که یکی از آنها داشتن تصدیق سه ساله متوسطه است و بالاخره داشتن معلومات اداره که میخواهد بخدمت او وارد شود و آنوقت البته با رتبه پاک پذیرفت می‌شود این جا با شرحی که ما در این جا توضیح می‌دهم و بر کاردار کردن دوره مدرسه اولاً دوره مدرسه معلوم نیست چقدر است و بنده تصور می‌کنم لازم بود همین شود که دوره بدو چقدر است در این جا که چند سال است و چه خواهد بود کسی را که باید قانون استخدام پس از

تحصیلات سه‌ساله متوسطه را داشته باشد این معلومات برایشان کافی خواهد بود که در واقع پانزدهای پانزدهم برای صاحب‌نسی آنها و پانزدهم پنجم و آنها را ممکن است در کمیسیون «مصلح» مطالعه و ملاحظه کرده‌ام.

رئیس - رأی به تأیید می‌برد در مورد مواد آتی این موافقتی قیام فرماید.

(لاکتر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول فزاد می‌شود ماده ۱ - توابع سوم و دوم فعلی تشکیلات ظلمیه که مشمول ماده ۶۶ تا ماده ۷۹ قانون استخدام کشوری نبشند و با مشمول یکی از دو ماده مزبور بوده و رتبه کشوری آنها را تشخیص کرده‌اند و همچنین وکلای سایر مستخدمین تشکیلات ظلمیه در صورتیکه شرایط لیاقت و استعداد و با رعایت ماده ۲ قانون استخدام کشوری به‌مدت صاحب‌نسی ظلمیه پذیرفته شوند پس از طی دوره آن مدرسه دارای رتبه ۲ از قانون استخدام کشوری خواهند شد و دوره تحصیل در مدرسه جزء مدت خدمت رسمی آنها محسوب خواهد گردید.

نمونه - اختصاصی که دوره مدرسه صاحب‌نسی ظلمیه را در سال ۱۳۲۰ طی نموده و از عهده امتحان آن برآمده‌اند مشمول مقررات این ماده خواهند بود.

رئیس - آقای ونوق

ونوق - بنده لایحه آوردن این قانون را به‌خواهم پنجم و در ضمن بیانات آقای وزیر کمالاً مخالفت نشدم چون تا سابق از آقای ظلمیه یک قانون موسوم به قانون ردیف افراد این‌جا گذارند و برای آنها یک درجه‌ای هم قائل شدیم که بعد از آنکه از مدرسه بیرون آمدند با رتبه ۱ اداری بودند آنها را استخدام کرد. اولاً مدت مدرسه را در آنجا جزو خدمت رسمی آنها حساب نکردیم و این‌جا محسوب کرده‌ام و این برخلاف مقررات است خواه یک نفر شاگرد مدرسه بیس باشد یا یک نفر در مدرسه دیگر و این مخالف با آن قانون است زیرا بعد از آنکه از مدرسه بیرون آمد و دارای تصدیق شد اول خدمت

جزه ظلمیه باشد در صورتیکه به‌مدت سه و یکلی ظلمیه پذیرفته شوند پس از طی دوره آندرسه با درجه و یکلی وارد خدمت خواهند شد.

نمونه - اختصاصی که مدرسه و یکلی ظلمیه را در سال ۱۳۲۰ طی نموده و از عهده امتحان برآمده‌اند مشمول این ماده خواهند بود.

رئیس - اشکالی نیست؛ (نماینده کان - خبر)

ماده سوم - صاحب منصبان قانونی که به تشکیلات ظلمیه انتقال داده شده‌اند باید از آنجا بر حسب احتیاج منتقل شوند همان حقوق درجه ظلمیه که دریافت می‌داشتند به باره آنها برقرار و رتبه کشوری آنها نیز به تناسب درجه ظلمیه آنها تعیین میگردد و خدمت گذشته آنها هم ممکن است جزو مدت خدمت کشوری محسوب شود مشروط بر اینکه از آن بابت کسور قاعده را به‌سندوق قاعده مستخدمین کشوری بپردازند.

رئیس - آقای موبد احمدی

موبد احمدی - بنده يك توضیح در این ماده می‌خواهم و این است که ممکن است صاحب‌نسیان قانونی بر حسب احتیاج منتقل بشوند به ظلمیه و این خوفشان را مرقوم شده است که با تاسی که دارد معین بکنند اشکال ندارد اشکال بنده سر دو موضوع است یکی اینکه این آدم اگر منتقل شد و در آن مدتی که در خدمت ظلمی بوده است کسور قاعده آن مدتی را از البته به‌سندوق کسور قاعده لشکری داده است حالا که میخواهد مدت خدمت را جزو خدمت کشوری را حساب کند باید شرط است که آن مدت کسور قاعده را به‌سندوق قاعده کسور کشوری را جزو خدمت کشوری را حساب کند باید از آنجا بپوش پس بنده حقوق قاعده گرفته شود با باید آنجا بپوش پس بنده وقتی که آمد مستخدم کشوری شد کسور که از آن کسر کرده‌اند به‌سندوق قاعده کسور کشوری رد کند مدت خدمت هم جزء کسور محسوب شود و الا یک نفر که در کسور قاعده نمیتواند بدهد. یکی هم عبارت ممکن است که در قانون نوشته شده است مفهوم

از همان ساعت شروع می‌شود یعنی خدمت صاحب‌نسی از آن ساعت که وارد مدرسه شده است بلکه خدمت صاحب‌نسی از وقتی است که از مدرسه بیرون می‌آید ولی خدمت افرادی که از ساعتی است که وارد مدرسه می‌شود و بنده هم خیلی متشکر هستم از خدمات افراد مستخدمین ظلمیه و صاحب‌نسیان و اگر فراتر می‌روم دولت باور در مجلس برای تشریح آنها بنده موافق هستم ولی اختصاصی که بنده صاحب‌نسی می‌شوند باید برود مدرسه و دوره مدرسه را طی بکنند و صاحب‌نسی بشوند. اولاً این رتبه ۲ اداری که اینجا معین کرده‌اند تا نازده از برای محصلین کلاس‌های عالی‌تر یا محصلین که اعزام بخارج کرده‌ام رتبه ۳ معین نموده‌ام این‌جا برای این افراد و اختصاصی که می‌روند در این مدرسه بیس تحصیل میکنند (که معلوم نیست مدرسه متوسطه است سیگنال دوم است چیست) زیاد است این‌را البته باید فهمید که تحصیلات آنها چیست البته آن چیزهایی که خارج بکارهای بیس است و ترتیب کشف جرائم و جنایات است یک چیزهایی است تحصیلات اختصاصی ظلمیه است ولی البته از جهت عناص و تحصیلات دروس علمی باید فهمید که با کدام یک از این مدارس تطبیق میکند یا سبک‌متوسطه یا سبک عالی که معلوم خواهد کرد که از این مدرسه بیرون می‌آید تحصیلات علمیه چه اندازه است در این

جا این ذکر نشده است. و همینطور هم که آقای اعتبار فرمودند مدت مدرسه هم معلوم نیست دو سال است سه سال است چقدر است که آیا این شخص که وارد این مدرسه می‌شود چند سال باید در این مدرسه باشد و چند کلاس دارد از کلاس مادون بیکلاس موقوف درجه‌دست می‌رود مدتی در اینجا معلوم نیست باین جهت بنده مخالف شوب است آقای وزیر داخله اگر در نظر دارند بیان فرمایند.

چیزی از نماینده کان - مذاکرات کافی است.

رئیس - ماده دوم فراتر می‌شود:

ماده دوم - مستخدمین تشکیلات ظلمیه که مشمول ماده ۲ قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین

مخالفت این است که ولو کسور قاعده هم بدهد و لاریانک احتیاج به بخش داشته باشند ممکن است که پذیرش این از حیث عبارت تصدیق میفرماید که خوب نیست. بنده در این موضوع پیشنهادی کرده‌ام که البته در کمیسیون از نظر آقای وزیر داخله و اعضای کمیسیون داخله میگذرد و اگر بهتر باشد قبول کنند.

ولیر داخله - عرض کنم پیشنهادی که آقای فرمودند در کمیسیون می‌بینم ولی عیناً عرض نمیکنم که مایه جا تبیین تکلیف میبکشد از منته نظر استخدام قانون ملاحظه می‌فرمایید صندوق قاعدتاً کسوری علیحده است البته اگر کسی بخواهد متقاعد شود و حقوقی قاعدی بگیرد این صندوق از روی تناسب آن کسور قاعدی که از خدمتشان داده است ما آن را باید پردازیم و ما اینجا تکلیف از مین کرده‌ام و حالا این فرغ رعایت و میل متقدم است که تکلیف خودش را مین کند ما کاری بگذشت او نداریم حالا اگر پیشنهادی کرده‌اند در کمیسیون هم مذاکره میبکشد و نظری اتخاذ میبکشد.

ولیر - آقای طهرانی

طهرانی - در این ماده بطوریکه بنده خاطر دارم در لایحه که دولت تقدیم کرده بود این رتبه را به تناسب حقوقی که دریافت میشدند مین کرده بود حالا بنده خواستم سؤال کنم که این جا به تناسب درجه مین شده است چه جور روی درجه تطبیق میکند رتبه را و اگر رتبه بود البته بهتر بود ممکن است اشخاصی که به نظریه انتقال داده شده‌اند حقوقشان آلبا و شتر بود است به تناسب پانچی که داشته‌اند و البته لایف داشته‌اند که آنها را آوردند این جا و بنا بر این به آنها ظلم خواهد شد و این گمان میبکشد مشکل باشد و همانطوریکه در لایحه دولت بود و بنده بطاقت دارم گمان میبکشد بهتر باشد و سپس چه بوده است که این تبدیل در این جا پیدا شده است.

ولیر داخله - در کمیسیون داخله در این باب مذاکراتی شد در هر صورت مقصود این است حقوقی درجه را که گرفته است آن را میزان فرار بدهیم برای تبیین رتبه

تفویضی که در بنامش ملاحظه میبکشد باید ۶ اداری وارد شود و وقتی که وارد شد بنده باید مطابق درجه نظامی حقوقی که در پرداخت نمایند و همانطوریکه آقای مؤید احمدی فرمودند و رتبه ۶ هم بخش میدهند بدون اینکه از رتبه مادیون به رتبه مافوق رتبه باشد و لفظاً اینکه این رتبه را بخش میدهند این است که چون درجه‌اش مطابق با این رتبه است ولی این برخلاف اصل قانون استخدام است و بنده متقدم هستم که قائل شوم باید رتبه پانز تر بگیرند اگر تقریباً مصادف میشد یعنی توافق میکرد رتبه‌ها سوار بره دو پذیرفته میشدند اگر رتبه چهار پاره‌ها سه پذیرفته شوند پانز یک تا می‌شود در کار بود.

یعنی از نمایندگان - کافی است

ولیر داخله - عرض کنم که نماینده محترم راجع باین قانون استاد فرمودند بقانون استخدام افراد و ردیف افراد در صورتیکه این قانون راجع به افراد و ردیف افراد نیست افراد و ردیف افراد غیر از صاحب منصب هستند آقا آنها غیر از آنها هستند اولاً آقایان بدانید در این جا بنده استناد کرد تا بنای اینکه میفرمایید ترفیع رتبه به شان میدهند اینجا موضوع ترفیع رتبه نیست این جا موضوع تطبیق رتبه است البته آن کسی که رتبه داشته است و حقوقی میبکشد است گفته‌اند همان میزان حقوقی را که میبکشد معیار تشخیص رتبه‌هاش در اینجا شود و این موضوع اینطور که شما می‌فرمایید نیست باین نظر بنده هیچ اشکالی ندارد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

ولیر - پیشنهادات فراتت میشود:

پیشنهاد آقای مؤید احمدی:

بنده پیشنهاد میبکشد جزء اخیر ماده ۳ این قسم نوشته شود در صورتیکه کسور قاعدتاً ایام خدمت لشکری را به صندوق قاعدتاً پردازند مدت خدمت آنها جزو خدمت کشوری محسوب می‌شود و کسور قاعدتاً که صندوق قاعدتاً لشکری پرداخته است به آنها مترد میبکشد.

پیشنهاد آقای دهستانی:

پیشنهاد میبکد بصره ذیل بنده ۳ علاوه شود: بصره - ماده فوق شامل صاحبمنبانی که از فتنون اخراج شده‌اند نخواهد بود.

پیشنهاد آقای هزار جریبی:

بنده پیشنهاد میبکد داوطلبان پس باید دارای عیال باشند **ولیر** - ماده ۴ فراتت میشود:

ماده ۴ - سن داوطلبان پس خدمت انتقالی و پس نایبانی کمتر از ۲۳ و زیاده از ۳۷ سال نخواهد بود **ولیر** - ماده ۵ فراتت میشود:

ماده ۵ - بند (ب) از ماده (۲) قانون استخدام افراد و ردیف افراد و مستخدمین جزء تشکیلات نظریه مصوب ۱۲ مهرماه ۱۳۰۹ از تاریخ تصویب این قانون ملغی می‌شود.

ولیر - اشکالی نیست! (گفته شد - خیر) رأی میگیریم بورود دستور دوم آقایان مواظبن قیام فرمایند. (اغلب برخاستند - تصویب شد.

۸ - تصویب لایحه اصلاح قانون بودجه اداره کل تجارت **ولیر** - خیر کمیسیون بودجه راجع ببودجه اداره تجارت فراتت می‌شود:

ساحت محترم مجلس شورای ملی - خاطر نمایندگان محترم مستحضر است که وزارت اقتصاد سابق برای تشکیل اداره جواز و استخدام اعضاء و اجزاء و مخارج جاریه مربوطه به آن بودجه مبنی نداشت و تنظیم بودجه مربوطه مستلزم وقت طولانی بود لذا چنگم ضرورت مبلغ شانزده هزار و هفتصد و پنجاه تومان از محل اعتبار دولت بعنوان استقراض دریافت شد که بمرصه ضروری و فوری رسیده تا بعد از اعتبار بودجه که برای اداره تصویب می‌شود مترد گردد. پس از تنظیم و تصویب بودجه حساب مخارج و تمهیدات از محل استقراضی رسیدگی بعمل آمد معلوم شد اولاً بعضی مخارج بشرح ذیل نسبت با اعتبارات پیش بین شده زیاده است:

سه روزم اعتبار بود. شرح شده. اضافه شرح نسبت به روزم اعتبار بود. تهران ۱۱۰۰۰ - ۱۱۰۰۰ ۶۶۸۰۰۰ ۶۶۸۰۰۰ تهران ۲۳۸۰۰۰ ۲۳۸۰۰۰ ۱۰۰۰۰ - ۱۰۰۰۰ ۲۹۰۰۰ ۲۹۰۰۰

۱۳ - ۲۲۰۰	۲۰۷۱۸۱۰۰	۷۱۰۸۱۰۰
۱۴ - ۲۱۰۰	۲۲۰۰۴۰۰	۴۰۰۰۰
	۱۷۱۸۸۱۰۰	۴۰۰۰

دکتر طاهری: (مخبر کبیرون بود) خبر کبیرون را بخوانید آقا.

رئیس: اشکالی ندارد مقدمات را و بخواند آقا (غضاب بیوید احمدی) بخوانید آقا

نایب: اداره کل تجارت تصور اینکه برای استخدام های جدید و اضافه حقوق بعضی از اعضاء که از تاریخهای مختلف مورد احتیاج خواهد شد سه هزار تومان کافی می باشد فقط همین مبلغ را در ماده (۹) بودجه ضوابط پیش بینی نمود ولی در تجدید نظر بعد معلوم شد مطابق اصول و مقررات رایج و بجز بودجه اعتبارات پرسنی می بایستی برای تمام سال در بودجه منظور گردد ولو این که در اواسط یا اواخر سال مورد خرج پیدا کند بنا بر این اعتبار ماده (۹) بشرح ذیل سه هزار و پاصدو

هتاد و شش تومان کسر دارد: حقوق پیکاله ده کار عضو جدید ۵۴۰۰ تومان اضافه حقوق پیکاله بعضی از اعضاء ۱۱۷۶ تومان اعتبار موجود ۳۰۰۰ تومان

کسر اعتبار ۳۵۷۶ تومان
لذا فقط از نظر انتظام امر بودجه پیشنهاد می شود این کسر از مبلغ صرفه جویی اعتبارات مساعه اول سال ترمیم شود توضیح آنکه چون حقوق مستخدمین جدید از تاریخهای استخدام و اضافات اعضاء بر حسب تصمصیم کلی از اول شهریور پرداخته می شود این سه هزار و پاصدو هتاد و شش تومان بجای این که از اعتبارات مساعه اول سال صرفه جویی شود از اعتبارات دوازده ماهه صرفه جویی خواهد شد.

ماده واحده از طرف کمیسیون باین طریق تنظیم شده است قرائت می شود:

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ نه هزار و پست و هشت تومان کسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت را شرح ذیل:

کسر اعتبار ماده (۱۱) رایج به ماهه اول سال ۳۳۸۵۸۴۰ قران

کسر اعتبار ماده (۱۲) رایج به ماهه اول سال ۱۰۰۰۲۹۹۰ قران

کسر اعتبار ماده (۱۳) رایج به ماهه اول سال ۷۲۱۸۰۴۰ قران

کسر اعتبار ماده (۲۱) رایج به ماهه اول سال ۴۴۰۰۲۹۰ قران

کسر اعتبار ماده (۹) برای تمام سال - ۳۵۷۶۰ قران

جمع - ۹۰۲۸۰ قران

از محل صرفه جویی سایر اعتبارات سه ماهه اول سال بودجه مذکور احتساب نماید.

رئیس: در قرائت بعضی از فقرات را بتموان خوانند ارقام بطوری است که در خبر نوشته شده

روحی - موافقم
رئیس - آقای کارزوی

کارزوی - موافقم

رئیس: مخالفی نیست (د گفته شد - خبر) رأی میکیریم با ورقه موافقتی ورقه قبول خواهند داد.

(انذ) استخراج آراء بعمل آمده ۸۴ رأی تماداشت)

رئیس: عدده حاضر در موقع اعلام رای ۹۶ نفر با اکثریت ۸۴ رأی تصویب شد. ☺

۹. ماده کراهت نسبت بایجاد اصلاح بودجه کل فلاحات

رئیس: خبر کبیرون بودجه رایج با اصلاح بودجه اداره کل فلاحات قرائت می شود:

کمیسیون بودجه لایحه نمره ۸۷۶۰ دولت رایج اصلاح بودجه ۱۳۱۰ اداره کل فلاحات را با حضور آقای حکیمی مورد مطالعه قرار داده با لایحه ماده واحده پیشنهادی موافقت و اینک عین ماده پیشنهادی را برای تصویب مجلس مقدس پیشنهاد مینماید.

رئیس: عین لایحه دولت قرائت میشود: بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضر است پس از تجزیه وزارت اقتصاد ملی با ادارات ثلاثه (تجارت

صناعت - فلاحات) بودجه آن نیز بنا بنسبتی بین ادارات مزبور تقسیم گردید بدینیه است بودجه وزارت اقتصاد ملی تکافوی احتیاجات سه اداره را بجزئی نمی نمود

مخصوصاً اداره کل فلاحات که قسمت اعظم مؤسسات وزارت خانه مذکوره را عده دارد شده است در سال جاری از حیث اعتبارات مخارج فوق العاده در متبقیه بوده و در مدت سه ماهه که از آنسیس آن میکندرد مشاهده می شود با نهایت صرفه جویی که تاکنون بعمل آمده اغلب از اعتبارات قریب الاختتام و بلاوه مقادیر از

مطالبات اشخاص و امتیجین بین المللی فلاحی درم و مخارج ضروری بکلی از قلم افتاده است و با دار شدن آنها قطعاً لازم می باشد لذا ماده واحده ذیل را تصویب

نموده و آنرا بجه دو فوریت تصویب نماید. ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از محل مبلغ نوزده هزار تومان (۱۹۰۰۰ تومان) جمع اعتبارات مواد ۳۲ و ۳۳ از فصل سوم فقره ۴ بودجه به سه ماهه آخر ۱۳۱۰ اداره کل فلاحات اولاً مبلغ هفت هزار و

دویست تومان (۷۲۰۰ تومان) کسر اعتبار بودجه مقبول را ب شرح ذیل ترمیم نماید.

فقره هفده ماده شرح مبلغ ۱ ۱ حقوق اعضاء رسمی ۲۸۹ تومان ۱ ۲ ۱۱ ملزومات ۴۰۰ ۱ ۲ ۱۲ مطبوعات ۲۰۰

جمع ۷۲۰۰

نایب: مبلغ پانزده هزار و هشتصد تومان (۱۱۸۰۰ تومان) بعنوان مخارج غیر تائید در بودجه اداره کل فلاحات تحت

ماده ۴ شرح ذیل منظور: ۱- مخارج ساخته ساختمان معمارت مؤسسه چای در کجور ۳۸۰۰ تومان ۲- خرید بذور از خارجه ۱۰۰۰ ۳- مطالبات انجمن فلاحی بین المللی درم بابت ۱۳۰۹ و ۱۳۱۰ ۳۸۰۰ ۴- مطالبات محصلین و هیئت سرپرستی محصلین در خارجه بابت ۱۳۱۰ و ۱۳۰۹ ۳۲۰۰ ۵- جمع ۱۱۸۰۰

و تا آخر دوره عمل ۱۳۱۰ بپردازد

رئیس: ماده واحده مطرح است. خاطر آقایان را متذکریم که اگرچه در لایحه نوشته است دو فوریت ولی فوریت را سلب کردند و فرستادند بکمیسیون. آقای چشمبندی.

چشمبندی: فعلا عرض ندارم. بلش پیشنهاد می دهم در وقتش عرض میرانم.

رئیس آقای دهنما

دهنما: (در عمل خود) عرض میکنم که اینجا بیجا بایاد آقا

دهنما: (پشت کرسی خطاباً) بنده مترصد بودم که

پاک لایحه از طرف اداره فلاحت بمجلس شورای ملی
 یاد نماند آنستخود عراضی که دارم بکم و عراضی
 بنده هم جنبه استفساری بیشتر دارد اداره فلاحت سالها
 یکی از ادارات پکن مؤسسه یک وزارتخانه بود که
 رئیس آن وزارتخانه در ضمن کارهای که انجام
 میداد یکی از کارهایش هم فلاحت بود برای آن
 اداره یک شخصی را آوردند که اگر اسسین و فارموش
 نکرده باشم مسیو هسکل بود و او یک طرز دماغ
 مخصوصی داشت بنده در نامش واقع شده بودم یکی
 شکل مخصوصی فکر میکرد و نقل مخصوصی داشت
 و بدم می آید یکی از ایرانیهای خودمان منشیی بود
 و بالاخره بین او و آن منشی یک ثابتی بود و بهین
 جهت هم یک تباری پشیمان بود که شروع میکردند به
 اتریک و برعلیه همدیگر کار کردن بهر تقدیر اداره
 فلاحت را امروز از قلمه نظر عمل و آثار و نتیجه
 میگویند بیشتر است تا آن روز و یکی از جوانهای و
 یکی از اشخاص خوب ما در رأس آن وزارتخانه
 و مشغول کار بود ولی غالباً این تئیرات مشغول
 کار بود و گاهی هم این تئیرات در قسمت مشربین
 جرائد یک کوهی میدی میگردید که غالباً خود
 مدیران جرائد هم از اصل این چیزها خیلی متعثر
 می شوند که یک همچین چیزهای هست ولی وقتی که
 پاشش می رسد می پند که زیاد با حقیقت چیز ندارد
 میخواستن بنده هم اداره فلاحت اینجا چه میکند اداره
 فلاحت از جهت نظر ذراعت از نقطه نظر حیوانات از نقطه
 نظر تربیت حیوانات اهلی از نقطه نظر مؤسسه کرج
 یکی از رضای بنده یکی از وکلایه الا آن هم
 حاضرند بگفتند که چندی پیش در مؤسسه کرج یک
 عدد از حیوانات اهلی که پول داده بودند و آورده
 بودند اسلوا مرد و بواسطه عدم مراقبت آنها از بین
 رفت آنها سخت دارد پناه؛ بالاخره نماینده و رئیس
 اداره فلاحت خوب است در این موضوع یک توشیحی
 بدهند تا ذهن آقایان نمایندگان مسیوق شود والا
 راجع باین بودجه کسی حرفی ندارد برای اینکرایه یک

ملاحظه بشود و دقت بشود بزیمات کارهای که اداره
 فلاحت کرده است ملاحظه خواهد فرمود که طرز و
 شالوده خیلی مندی ریختند و مشغول بکن مطالعاتی
 هستند که روی آن مطالعات عملیات عمایرپ شروع
 می شود و شروع هم شده است مثلاً مؤسسه کرج را
 که فرمودید می توانم عرض کنم یک مؤسسه خیلی مندی
 است که خدمت عمده میکند مدرسه کرج تا امروز چند
 قر فارغ التحصیل بیرون داده است که اینها در امور
 فلاحی متخصص هستند و اگر حساب کنیم خرجی را که
 ما برای مدرسه کرج کرده ایم ملاحظه میفرمایند که
 کمال سرفه عملی شده است زیرا این چند قر در محصل
 را اگر بنا بود بخرایه بفرستیم و آنجا تحصیل کنند با
 مخارج خیلی بزرگتر برای ما تمام می شد این چندقر
 فارغ التحصیل مدرسه کرج امروز قابل هستند که یک
 رشته های فلاحی را در دست بگیرند و عمل کنند و
 همینطور اداره فلاحت امروز از وجود آنها استفاده
 میکند. مرض حیوانات را که فرمودید در مؤسسه کرج
 پیدا شده است ملاحظه فرمایند امروزه با اینکه وسایل
 حفظالصحه و دفع امراض انسانی بحدجه کامل رسیده
 است باز آن مؤسسات از وقوع و وجود مرض نمیتوانند
 جلوگیری کنند منتهی کم می شود و وقتی که بروز کرد
 جلوگیری می شود و همین مؤسسه کرج وقتی که بنده
 تحقیق کردم معلوم شد که در یک کله چهار صد رأس
 گوسفند یک مرض بروز کرده بود و فوراً هم در سدد
 علاج و جلوگیری برآمدند و جلوگیری هم کردند و
 فقط چهارصد رأس گوسفند تلف شد. اگر بنا باشد
 چیزی از انسان و حیوان تلف شود که دنیا پر می شود.
 در امور جنگل و در امور آبیاری و در امور اصلاح
 نوع ذراعت بطوریکه مطلع هستم اداره فلاحت حقیقتاً
 مطالعات خیلی خوبی کرده است و اینهاور هستم بزودی
 یک اقدامات عملی بکند که تا بچشم ظاهر شودیاری
 جنگلها یک تنبکلیات جنگلها پناه داده اند البته هنوز
 کامل نیست (دستی) - آناش هم زغال خیر ملاحظه
 فرمایند اگر یک اموری که سابقه نداشته است حالا
 شروع شود تا یک اندازه شاقی بظنر می آید این دلیل بر

همه بام که این تنها کافی نیست و اسباب زحمت می شود مثل اینکه امروز کثرت غله اسباب تا راجعی و اسباب نگرانی هم زارع شده است و هم مالک و بنده خودم در همه جا منادی این تکر بودم در آن قسمتی که مأموریت داشتم بپرسم و زارین و مالکین و بالاخره تیار و همه تومسه میکردم مذاکره میکردم سفارش می کردم که بالاخره باید زراعت را تا اندازه مصلحتانی بدش کرد باید یک موادی چهل آورد که صادرات زیاد شود و غله نوبت مالکین اجازه حساب شود مگر در موافقی خیلی نادر که اتفاق بیفتد جاهای دیگر محتاج غله باشند و بخرند و بپردازند ولی این حکم کلی نیست پس باید این زراعت را تیرش داد فقط اداره فلاحت نمی تواند خودش عووض همه زراعت بکند خوب اداره فلاحت دستور میدهد و بالاخره باید کتابچه های طبع بکند و با طرف فرستد در واقع کار مبانی میکند و مأمورین و تابعین را برای آن نظریات می شنود پیش مردم و بالاخره از اصلاح امور زراعت خودشان استفاده میکنند پس ملاحظه فرمایید اداره فلاحت یک اداره فنی است که کار فنی میکند اداره فلاحت نمی تواند محصول بسل پارود مگر اینکه یک مزارع نمونه داشته باشند مثل مؤسسه کرج مثل مؤسسه ای که در گیلان و ایماجان و آجپاها دارند آهم برای نمونه و نشان دادن مردم از جهت نمونه و طرز عمل والا خود اداره فلاحت راجه می خواهم از ۱۱ یا ۱۲ پیگوچتر که اصمال محصول عمل آوردی؟ این را نمی شود از اداره فلاحت خواست اداره فلاحت اداره فنی است و ما هم خیلی تشکریم از تذکراتی که در مجلس شورای ملی داده می شود و راجع باورد فلاحتی و تجاری و صنعتی و اقتصادی خیلی بی نهایت می باشد مذاکره را و البته کاملاً مطابق فکر و نظر خود دولت است و از این مذاکرات هم استفاده می شود هم برای دولت و هم برای مردم عموماً و این دوامی روز بروز در این مثنی که داریم مخصوصاً دماور اقتصادی و تکبیل آن جدید بسل آورد و تابع خوبی از آن بگیریم.

رئیس - آقای وحسی
رئیس - بنده با اینکه یک نفر شخص فاضالی در رأس اداره فلاحت است و ما هم بدانای و دانش ایشان منقد هستیم البته امیدواریم این اشکال را که هست حل شود و ما موفق شویم فلاحت خودمان را از هر جهت توسعه بدهیم مثل سایر جاهای ولی چیزی که بنده خواستم در این موقع عرض کنم و به آقای رئیس کل فلاحت عرض کرده باشم اداره فلاحت بد نیست در همین مواقع کم موفق شده است که در ولایات تکلیلیان دیده.

رئیس - آقایان ما واقفید ؟

رئیس - غیر مخالفت را عرض میکنم مخالفت من در اینجا است که اداره فلاحت توجیهات یک قطب مخصوصی است همچون اداره فلاحت نظر خودش را جلوان ندهد اینها یک مطایبه دیگر هم که واقفانستند فلاحتی دارد در اینها یک نظری ناپاید یکی از محل های که قبلاً به شان تذکر داده ام استمداد مهم دارد جیرفت و رودبار کرمان است در اینجا ابو حامد احمد صاحب تاریخ عقدا لعلی در هفتاد سال قبل می نویسد سی هزار اشرفی در سال عایدات گریلا برینم این محل بوده است که فلاحت بکلی از میان رفته است باینی باین جاها توجه بکنند اهتمام بکنند بچیزهای مهم از این قسمت ها احداث شود و دیگر اینکه در این محل یک مصوفی بوده است که امروز هم هست و آن در جنگل های خیلی وسیعی است که یک کل های دارد نام اشترق که نامید این محصول در قهیم یکی از صادرات مهم این مملکت بوده است و حالا هم از این جنگل ها آن کل هارا می آورند و بی حاصل از بین می رود و البته باید سوابق این کار را بخوانند و ببینند چه ترتیب از این استفاده می شده است و چگونه تجارت می شده است و چه قسم باقی می شده است و حقیقتاً باید توجهی بکنند عرض دیگر بنده راجع بهای کاری است و بپای کاری در غالب قاطب ایران از حیث استمداد ارضی و سمای که دادند خیلی خوب می شود یکی هم در همین

محل است که استمداد زیادی برای اینکار دارد بنده خواصش بیکم از آقای رئیس کل فلاحت ولو بعنوان نمونه هم باشد در اینجا یک قدری زراعت چای را معمول دارند و بنده قطع دارم که از این بزاده پاک عایدات مهمی باین مملکت می رسد این عرایض بنده بود که می بایست تذکر عرض کردم.

چیزی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است .

عراقی - کافی نیست بنده مخالفم
رئیس - فرمایید

عراقی - یکی از چیزهایی که همیشه آقایان نمایندگان مطابق قوانین مجلس کاملاً مراعات می فرمودند و اجازه صحبت داده می شد در موقع طرح بودجه است. هرفوت بودجه وزارتخانه می آید بمجلس هریک از آقایان نمایندگان نظر پراکنی دارند باید در موقع مذاکره آن بودجه نظریات خودشان را بگویند و این هم در واقع لایحه بودجه ایست و راجع با اداره فلاحت است همه آقایان حق دارند حرفی دارند بگویند فوراً مذاکرات کافی است چیزی که بنده خیال میکنم آقایان اگر مذاکراتی دارند باید بمذاکرات خودشان ادامه بدهند

رئیس - آقایان اینکه مفاصکات را کافی میدانند قیام فرمایند.

(چند قری قیام نمودند)

رئیس - معلوم میشود کافی نیست. آقای مزارجرایی **هزارجرایی** - بنده می خواستم عرض کنم در این اقلیمی که در این جا می گویند حقوق اعتناء رسمی و ملزومات و مملوعات و تفریبات و خرید اثاثیه و سوخت سفارشات تکراری و سایر مخارج این سایر مخارج را بنده توضیح می خواهم بکنی چه دیگر اینکه از باب جنگل که نوشته است مخارج باید بدهی جنگل ها و مسافرت متخص جنگل البته این موضوع متخص جنگل را می باینی ما قبلاً اطلاع پیدا کرده باشیم بنده در روزنامه دیدم این جنگل از اول اشتر آباد تا آخر خاگ اشتر آباد جنگل است و قریب صد و چهل فرسخ جنگل است می فرسخ ۶۰ فرسخ عرض جنگل است مردم می خواهند

بروند سر و شاخه درخت از برتد مانع شده اند مثلاً سر و شاخه درخت انار را می خواهند برتد متخص نیکبگذار و حال اینکه این درخت انار جز استفاده هزیمی فایده دیگری ندارد و هیچوقت انار پرمان خوب نمیدهده علاوه اینجا مرغ است اگر سر و شاخه های درخت را برتد تلف روئیده نمی شود دیگر اینکه آقای رئیس محترم تجارت در ضمن فرمایشاتشان فرمودند جنگل عمومی بنده این قسم را می خواهم تکلیف کنم ما در حدود اشتر آباد و مازندران و گیلان جنگل عمومی می بود چه تعدادیم تمام این جنگل ها مالکین خاصی دارد و میزری شده است و مالیات آزا میدهد چنانچه عرض کردم هیچ جنگل عمومی در این مملکت وجود ندارد و این دخالت اداره فلاحت برخلاف اصل ۹ و ۱۵ و ۱۷ قانون اساسی است مخصوصاً اصل ۱۷ که می بود چه نام من الووجه نمی تواند مداخله کند بنده خودم منقد هستم که نباید جنگل بکلی از بین برود و درختهای که برای صناعت لازم است البته نباید از بین برود و بصرف غیر صنعتی برسد و البته جنگل هم تمام مالک دارد امر بکشد که جنگل ها را خود مالکین حفظ کنند شما هیچوقت نمی توانید بگویند که این جنگل ها بی مالک است و مداخله اداره فلاحت در جنگل چیز دیگری نیست و زحمت بیندازند هیچ چیز دیگری نیست همین قسمتی را که آقایان در خصوص ذغال و کرفزاری می فرمودند علقش همین است که اداره فلاحت در جنگل مداخله میکند البته شما نمی توانید اختیار ملک را از دست مالکین بگیرد یعنی اصل تمام قانون اساسی اجازه نمیدهده که شما بتوانید اختیار از دست مالکین بگیرد (صحیح است) بنا براین این ماده را اگر ماضوب کپی مثل من این است که ما اجازه داده ایم با اداره فلاحت که مردم را از مداخله در ملک خودشان منع کند و این کاملاً با قانون اساسی مخالف است.

رئیس کل تجارت - عرض میشود در امرات کارهای اداره کل فلاحت مباحثی شد که اداره کل فلاحت کارهای کرده است بنده بطور اجمال می خواهم عرض

کلمه که انحطاط ترقی تزلزل اینها یک امور مئوی است و خیلی محسوس نیست مثل ساختمان فلانیا معلوم نیست که همینکه ساخته شد معلوم شود که چه شده و بالاخره ترقی و تزلزل خیلی زود محسوس نمی شود مگر در ضمن شیرها و ارقام الا آن اگر شما بخواهد بپایند که ذرات بنه ما بچند ترقی کرده جز اینکه یک ماه و ساتیبتیکی در دست فاشته باشد که از روی آنها معلوم شود که ترقی یا تزلزل کرده است جای لامجهان کار زدنش ترقی کرده است یا تزلزل کرده است باید مطابق ارقام سنجش کرد و مقایسه کرد بند دانست که ترقی یا تزلزل کرده است خلاصه این که سنگین ترین قسمتهای اقتصادی در ملک ما کار فلاحتی است چرا برای این که طرف زراعت است طرف دهقان است طرف کالی است که باین ضوابط نیست نمی شود یک عملیاتی را باو حاصل کرد قسمتهای دیگر قسمت اداره بنده شاید آسانتر باشد برای این که سر و کار ما با تجاری است که نسبتاً شهر نشین هستند و فکشان روشن است دارای اطلاعاتی هستند کار شناختن هم با شخصی است که دارای یک ذوقهای عالی و البته کار اینگونه اشخاص آسانتر است ولی کار فلاحت یک کار خیلی مشکلی است و یک کاری نیست که آثارش بزودی محسوس شود موضوعی را که آقای هزار جبری نمائنده فرمودند راجع به چنگل بنده درست یادم نیست که قبلاً برای توضیح آن عرض عرایضی کرده بودم ولی حالا آنچه لازم است عرض می شود و آن این است که مالکیت به حیات تعبیر می شود و آن این است که مالکیت به حیات تعبیر حال و انتقال بین یا ادرت باین جور چیزها حاصل چیز هبتم که قبلاً حق اولویت ینا کند حق صرف پیدا کند اگر در مات گوهی یک اشجاری از سالان دراز روئیده است (چشیدی - آقا ایظور نیست تمام مراتع است مالک خصوصی دارد) (صدای زنگ تهریس)

نویز اگر مالک خصوصی دارد دولت هیچوقت حق مالک را از دست پیکر مالک خصوصی سلب نخواهد کرد اگر مالک خصوصی بدارد که مال علمه است و

را همانطور که در بودجه گذاشته اند حفظ کنند و درسال این یعنی از حلاقیات معدومات ورود آن کار خانه را فرام کنند بهر از این است که صرف اینچور چه زها بکنیم

ولیر داخله - این چند قلم خرجی که در اینجا منظور شده است و نوزده هزار تومان مجموعش میشود که بخرج آمده عبارت از دو قلمی است که در لیجالی عملی نشده است یکی عبارت از خرید گوسفند است و یکی هم کارخانه ابریشم که در لیجالی نرسیده و عملی نشده و اعتبارش همینطور می ماند تا آخر سال در صورتی که یک احتیاجات ضروری که مورد احتیاج است موقوف می ماند باین جهت است که این لایحه تقدیم شده نه اینکه صرف نظر شده باشد از این دو قلم . خیر برای سال آینده اداره فلاحت متمدد و مفید است که این کار را بکند ولی بوقع باید اقدام کند و بهوقع برساند که اعتبارش بیخود محسوس نماند باشد اما این اقدامی که بجای آن اعتبار گذاشته اند توجه بفرمایید که اصلاً حقوق پرسنلی آن دو قلم بترتیب آهم خیلی قابل است سدو بازده تومان و خیلی هم ضروری است و باقی این نوزده هزار تومان تماماً خرجهای لازمی است که این جور ضرورت داده شده است و تدقیق فرمایید این خرجها - این خرجهای نبود که بگذارند برای سال آینده برای اینکه این یک خرجهای ضروری است و باید حالا بشود ولی آن دو قلم خرجی که فرمودید باید بشود تا حال هم نشده بود آن را می توانستند بگذارند برای سال آینده و در سال آتی آن دو قلم را عمل خواهند کرد و بهوقع خودش نتیجه هم ازش خواهند گرفت و اینکه در این لایحه منظور شده جز یک قلم خیلی قلیل خارج پرسنلی ندارد بقیه اش تمام خرجهای لازم و ضروری است که باید بشود عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است

ولیس - پیشهاد آقای چشیدی قرائت میشود: مقام منبع ریاست مجلس شورای ملی - بنده پیشنهاد میکنم دو قلم دو هزار تومان راجع به خارج چنگل ها و - وزارت مخصوص چنگل از این لایحه حذف شود.

ولیس - آقای چشیدی
چشمیدی - آقای یاسانی

از دستور و در موقعی که آقای دشنی بیاناتی راجع بذغال میکردند فرمودند کبابی ذغال برای بارونگی است نه برای منتهی که اداره فلاحت از کوره های مازندران کرده اند این یکی یکی دیگر فرمودند اداره فلاحت این دو هزار تومانی را که در نظر گرفته است برای چنگل های عمومی است نه چنگل های خصوصی اولاً در قسمت فرمایش اولی شان عرض میکنم که خیر اینطور که فرمودند نیست علت عده کبابی ذغال برای این است که اداره فلاحت بدون مطالعه کوره های ذغال مازندران رامنع کرده است همین سبب شده که کبابی که قبلاً میگردید صرف نظر کردند و رفتند بی کار دیگر و یک دلیل دیگرش هم همین است که الان در خود مازندران هم ذغال پیدا نمیشود (بعضی از نمایندگان - صحیح است) این یکی یکی دیگر اینشکه فرمودند که مالکیت باید انتقال یابد و بیاید و بیاید تعبیر است بنده عرض میکنم به تمام اینهاست این چنگل های که امروزه در مازندران یعنی از استرآباد گرفته تا حدرد استرآباد و آنجا ها که ملاحظه میفرمایند اینها تمام مالکین عیدیه دارد که از قرون عیدیه منصرف بوده اند (صحیح است) اگر بانی تعبیر هم باشد تعبیر هم از چندین سال یا نظیر شده است بنده در شمالی چوچه برای دولت چنگل عمومی نمی بینم تمام این چنگل های است که در قسمت منصرف بوده اند و اینها مراتع است (روسی - ایظور) و امسال قطع نظر از اینکه دولت از چنگل های مازندران و جلوگی که در کوره های مازندران هم جلو گیری کرد حتی انکذاشت صاحبان مراتع گوسفند های خودشان را در چنگل بپرند و سرو شاخه های درخت هارا بریزند (دشنی کاربردی کرده است) در صورتیکه در چنگل سرو شاخه های درخت را ترند اصلاح روقیده نمیشود اداره فلاحت یکمده چنگل بازن بدون هیچ انتظام و قواعدی اینها را روانه کرد مازندران صفحات شمالی و اینها رفتند و مانع شدند از اینکه مردم سرو شاخه های درختشان را بریزند بنده عرض میکنم تا وقتی که قانون چنگل تکفرد هر که

افشایی که دولت بکند بر خلاف قانون اساسی است و هیچ رسمیت ندارد ما با اصلاحات جنگل بهیچوجه مخالفتی نداریم و تصدیق میکنم اینکه جنگل باستانی در تحت انتظام باشد و موافق ما با اصلاحاتی که دولت در نظر دارد ولی قبل از اینکه آن قانون نگذشته و تکلیف جنگل ها مین شده است هر گونه اقدامی دولت در این خصوص بکند بر خلاف مجوز قانونی است و بهیچوجه نمیتواند سلب تسلط مالکین را از تصرف در اموال خودشان بکشد باین جهت بنده این پیشنهاد را کردم خوبست اداره ملاحات لایحه راجع به جنگل ها را بیارود و تکلیف مالکین را با جنگل هاشان مینماید انوقت هر گونه انتظامی خواهند بدهند ما حرفی نداریم (نمایندگان - صحیح است)

رئیس کل تجارت - عرض میشود در اینجا برونه تقاضای شده است تراج بنده و آقای جیدی کاملاً تراج لفظی است برای اینکه بنده عقیده ام این است که جنگل بر دو قسم است جنگلی که مالک خصوصی دارد و جنگلی که مالک خصوصی ندارد (دشتی - تمام مالک خصوصی دارد)

رئیس کل تجارت - قلل چپال که مالکین خصوصی ندارد جمعیایی - همان قلل شامخه جبل مالک خصوصی دارد **رئیس کل تجارت** - بسیار خوب دولت هم البته کاری ندارد بجائی که مالک خصوصی دارد (جیدی - پس چرا جنگل بان میفرستید) خوب فروش این است که شما

قانون

راجع به کسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت

ماده واحد - وزارت مالیه مجاز است مبلغ نه هزار و بیست و هشت تومانی کسر اعتبارات بودجه ۱۳۱۰ اداره کل تجارت را بشرح ذیل :

کسر اعتبار ماده (۱۱) راجع به سه ماهه اول سال	قران
۱	۳۶۸۵۸۴۰
۱	۱۰۰۰۲۹۰
۱	۷۲۱۸۴۵
۱	۴۴۰۲۵
۱	۳۵۷۶۰ -
۱	۹۰۲۸۰ -

جمع

از محل صرفه جوئی سایر اعتبارات سه ماهه اول سال بودجه مذکور احتساب نماید.
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه دوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و ده شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر